

EESTI KUNSTI DIGISILD

TEEMA
KUNST JA KESKKOND

DIGISILLA VIDEO

Lambert de Hondt „Teekond Noa laeva”

Lambert de Hondt. Teekond Noa laeva. U 1650. Õli Eesti Kunstimuseum

TEA

Maastikumaal „Teekond Noa laeva” esindab **paradiisi-maastike žanrit**, mis sai alguse 16. sajandi algul. Kõrvuti leiab sellel teosel nii kunstniku fantaasiat kui ka looduse tõetruud ja **detailipõhist** (nn entsüklopeediline maal) kujutamist. Selline kujutamiskiivi oli iseloomulik 16. sajandi lõpu ja 17. sajandi alguse Antwerpeni kunstitraditsioonile. **Antwerpeni koolkonna** kuulsamatest esindajatest võiks nimetada **Pieter Bruegel vanemat** ja **Peter Paul Rubensit**.

Maali süžee on laenatud Vanast Testamendist. See kujutab piibllilugu **Noast**, kes ehitas Jumala käsul laeva, et päästa inimkonnale karistuseks saadetud veeuputusest oma perekond ja paar igast loomaliigist.

Teosel ei ole näha laeva, vaid liikumist selle suunas – kunstnik on kujutanud loomi ja linde kõigist sel ajal tuntud maailmapiirkondadest. Välja on jäänud **Austraalia**, kuna see oli oma kauguse tõttu eurooplastele veel tundmatu manner. Esimest korda astusid vana maailma rändurid Austraalia rannikule 1606. aastal. Need olid Hollandi ekspeditsiooni liikmed, kes maabusid mandri põhjaosas Cape Yorki poolsaarel.

Ehkki juba Pieter Bruegel vanem oli oma loomingus linnulennult kujutatud **fantaasiamaastikud** asendanud Madalmaade kohaliku looduse ja külavaadetega, kulus rohkem kui sajand, enne kui laiem kunstnikkond hakkas tasase pinnamoe ja madala taevaga kodukandi maastikus nägema jäädvustamisväärsset. 17. sajandi jooksul põimus looduskeskkonda ja maastikke kujutatavatel teostel kunstniku fantaasia isiklikult nähtu ja kogetuga.

ARUTLE JA LOO

Enne vaatamist

- Uuri digitaalkogus (digikogu.ekm.ee/est) hoolikalt maali „Teekond Noa laeva”. Milliseid looma- ja linnuliike tunnend maalil ära?
- Mis on müüt? Mis on legend? Miks me mõningaid lugusid nimetame mütoloogilisteks, teisi aga religioosseteks?
- Mis võiks olla Noa ja veeuputuse loo sõnum tänapäeval?

Pärast vaatamist

- Milliseid kunstiteoseid nimetatakse paradiisimaastikeks? Mis iseloomustab neid teoseid?
- Mis on bestiaarium? Mille poolest erineb bestiaarium loodusentsüklopeediast?
- Mida võisid teoses imetleda ja väärtustada eri taustaga vaatajad (teadlane, kaupmees, kunstnik) 17. sajandil?

Loosige igale grupiliikmele järgmiste märksõnade hulgast üks: peegeldused, kivi, muld, roheline, märk, läige, asfalt, kiirus, võra, masinad, punane, kõrgus, muutlik, must, hommik. Igaüks teeb oma märksõnaga seotult 4–6 fotot. Grupeerige korduvate märksõnade põhjal tehtud fotod, ülejäänud fotod (märksõnad) jaotage sarnase meeoleolu, värvitooni vms põhjal. Nii kujuneb visuaalne jutustus teie elukeskkonnast. Võite teha ka virtuaalnäituse.

MUUSEUMITUNNI SOOVITUS

„Amor, Noa ja neitsi Maarja”